

Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelu vuosille 2016-2021

Ympäristötavoitteiden asettaminen

13.6.2013

Sisällysluettelo

1. Lähtökohdat ja tausta	3
2. Ympäristötavoitteiden tarkistaminen ja asettaminen vesienhoidon toisella kaudella	4
3. Erityisten alueiden huomioon ottaminen ympäristötavoitteiden asettamisessa	6
4. Vaarallisten ja haitallisten aineiden huomioon ottaminen ympäristötavoitteiden asettamisessa	7
4.1. Sekoittumisvyöhyke	8
4.2. Kaukokulkeuma	8
5. Yhteensovittaminen merenhoidon ympäristötavoitteisiin	9
6. Uusien hankkeiden huomioon ottaminen ympäristötavoitteiden asettamisessa	9

1. Lähtökohdat ja tausta

Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelutyössä tuotetaan arvio, minkälaisia toimenpiteitä hyvän tilan saavuttamiseksi tarvitaan nykyisin käytössä olevien toteuttamiskelpoisten toimenpiteiden ja keinojen lisäksi.

Vesienhoidon tavoitteena on, että pinta- ja pohjavesien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Erityisalueiden (suojelu- ja vedenottoalueiden) tavoitteet otetaan huomioon tavoitteiden määrittämisessä. Keinotekoisissa ja voimakkaasti muutetuissa vesissä tavoitteena on hyvä saavutettavissa oleva tila.

Vesienhoidon ensimmäisissä toimenpideohjelmissa esitettiin suunnitelma ja toteuttamisaikataulu toimenpiteistä, joilla hyvä tila voidaan saavuttaa vuoteen 2015 mennessä. Ympäristötavoitteiden saavuttamisen määräaikoja pidennettiin tapauskohtaisesti, jos tavoitteiden saavuttaminen oli selvitysten perusteella mahdollista ainoastaan vaiheittain. Tavoitteena oli, että näidenkin vesien tila paranisi mahdollisimman lähelle hyvää tilaa vuoteen 2015 mennessä. Määräajan pidentämiseksi tuli esittää perustelut sille, että tilan parantaminen vesienhoitosuunnitelmakauden aikana ei ollut teknisesti mahdollista toteuttaa tai se oli taloudellisesti kohtuutonta tai luonnonolosuhteiden vuoksi ylivoimaista ja että tila ei edelleen huonone. Vähemmän vaativa ympäristötavoitteita ei asetettu missään vesimuodostumassa tilatavoitteeksi. Myöskään uusista merkittävistä hankkeista aiheutuvia tilatavoitteiden poikkeamia ei käytetty.

Taloudellisen kohtuuttomuuden käyttäminen perusteena määräajan pidentämiselle edellyttää kustannushyötyanalyysin tekemistä tai kattavan kustannus- ja hyötytiedon vertailua. Ensimmäisellä suunnittelukierroksella ei ollut riittävää tietoperustaa arvioida hyötyjä määrällisesti, vaan niitä arvioitiin kvalitatiivisesti kuvailemalla. Käytössä ei siten ollut riittävästi tutkimustietoa, jotta määräaikojen pidentämistä olisi voitu perustella taloudellisella kohtuuttomuudella.

ELY-keskukset tallensivat VEMU- ja POVET -tietojärjestelmiin vesienhoitolain mukaiset perusteet vesimuodostumalle esitetyille tavoitteista poikkeamiselle. Myös sanalliset perustelut jatkoajan tarpeelle tuli kirjata. Ensimmäisellä suunnittelukaudella aikataulupidennyksiin perustuvia poikkeamia käytettiin Manner-Suomessa yhteensä 735 vesimuodostumassa. Usean vesimuodostuman kohdalla käytettiin samanaikaisesti useaa poikkeamaa. Eniten (90 %, 668 vm) jatkoajan perusteena käytettiin luonnonolosuhteita. Tekninen toteuttamiskelpoisuus oli perusteena noin 66 %:ssa (488 vm). Vain yhdellä alueella (Kymijoen pilaantuneiden sedimenttien kunnostus Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella) käytettiin taloudellista kohtuuttomuutta. Kunnostuksen kustannus suhteessa työnaikaiseen riskiin ja sedimenttien aiheuttamaan nykyiseen riskiin arvioitiin kohtuuttomaksi, vaikka varsinaista kustannusten ja hyötyjen vertailua ei suoritettu (taulukko 1).

Taulukko 1. Vesienhoidon ensimmäisellä hoitokaudella käytetyt poikkeamat ympäristötavoitteista vesienhoitoalueittain (VHA 1-7). LVMHJ = laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä.

Nimi	LVMHJ	VPD	VHA1	VHA2	VHA3	VHA4	VHA5	VHA6	VHA7	YHTEENSÄ
Määräajan pidentäminen teknisen toteuttamiskelpoisuuden vuoksi	25 §	4(4) a i)	29	225	169	46	11	8	0	488
Määräajan pidentäminen taloudellisen kohtuuttomuuden vuoksi	25 §	4(4) a ii)	0	4	0	0	0	0	0	4
Määräajan pidentäminen luonnonolosuhteiden ylivoimaisuuden vuoksi	25 §	4(4) a iii)	59	239	324	37	7	2	0	668
Yhteensä vesimuodostumia			64	263	329	57	14	8		735

2. Ympäristötavoitteiden tarkistaminen ja asettaminen vesienhoidon toisella kaudella

Toisella vesienhoitokaudella ympäristötavoitteiden määrittäminen tehdään samojen periaatteiden mukaisesti kuin ensimmäiselläkin vesienhoitokaudella. Varsinaisen suunnittelutyön tuloksena ratkeaa mahdollisten poikkeamien käytön tarve ja edellytykset. Poikkeamia koskevat tiedot tallennetaan vesienhoidon tietojärjestelmiin (VEMU ja POVET). Ensimmäisestä hoitokaudesta poiketen tarkistetaan myös tavoitteiden saavuttaminen niissä vesimuodostumissa, joissa hyvä tila pitäisi saavuttaa vuoteen 2015 mennessä (kuva 1). Poikkeamat ja niiden perusteet ovat samat kuin ensimmäiselläkin kaudella (taulukko 2). Määräajan pidentäminen ja syyt tulee esittää vesienhoitosuunnitelmassa.

Ympäristötavoitteita koskevat poikkeukset ja niiden perusteet ovat samat kuin ensimmäiselläkin kaudella. Määräajan pidentäminen ja sen soveltamisen perusteet tulee esittää vesienhoitosuunnitelmassa. Tavoitteena on suunnitella sellaisia toimenpiteitä, että vähemmän vaativia ympäristötavoitteita ei tarvitsisi asettaa. Kemiallisen tilan osalta saattaa olla tarvetta käyttää tietyissä tapauksissa prioriteettiainekohtaisia poikkeuksia.

Määräajan pidentäminen ei saa pysyvästi estää tai vaarantaa hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista muissa saman vesienhoitoalueen vesimuodostumissa ja sen on oltava sopusoinnussa muun ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon kanssa. Poikkeuksia sovellettaessa on myös taattava, että erityisalueilla (suojelualueet, vedenhankinta-alueet ja uimavedet) saavutetaan vähintään samantasoinen erityisluokan taso kuin lainsäädännössä edellytetään (ks. luku 3).

Toisella vesienhoitokaudella haitallisten aineiden merkitys luokittelussa ja tilatavoitteiden asettamisessa otetaan ensimmäistä kautta laajemmin ja monipuolisemmin huomioon (ks. luku 4). Tavoitteena on silti, että vähemmän vaativia ympäristötavoitteita ei tarvitsisi asettaa, vaikka pintavesien lopullinen tilaluokka määräytyy heikomman (ekologinen tila ja kemiallinen tila) mukaan.

Taulukko 2. Vesienhoidon suunnittelussa käytössä olevat poikkeukset ja niiden kuvaus.

Poikkeuksen nimi	Kuvaus	LVMHJ	VPD
Määräajan pidentäminen teknisen toteuttamiskelpoisuuden vuoksi.	VHS:ssa voidaan pidentää 21 §:ssä asetettuja määräaikoja, jos ympäristötavoitteiden saavuttaminen on mahdollista ainoastaan vaiheittain edellyttäen, että vesimuodostuman tilan parantaminen VHS-kauden aikana ei ole teknisesti toteutettavissa.	25 §	4(4) a i)
Määräajan pidentäminen taloudellisen kohtuuttomuuden vuoksi.	VHS:ssa voidaan pidentää 21 §:ssä asetettuja määräaikoja, jos ympäristötavoitteiden saavuttaminen on mahdollista ainoastaan vaiheittain edellyttäen, että vesimuodostuman tilan parantaminen VHS-kauden aikana on taloudellisesti kohtuutonta	25 §	4(4) a ii)
Määräajan pidentäminen luonnonolosuhteiden ylivoimaisuuden vuoksi.	VHS:ssa voidaan pidentää 21 §:ssä asetettuja määräaikoja, jos ympäristötavoitteiden saavuttaminen on mahdollista ainoastaan vaiheittain edellyttäen, että vesimuodostuman tilan parantaminen VHS-kauden aikana on luonnonolosuhteiden vuoksi ylivoimaista	25 §	4(4) a iii)
Ympäristötavoitteista poikkeaminen vesimuodostuman uuden fyysisen muuttamisen vuoksi.	Ympäristötavoitteista voidaan poiketa, jos uusi merkittävä hanke muuttaa fyysisesti vesimuodostumaa ja hanke on yleisen edun kannalta erittäin tärkeä ja se edistää merkittävästi ihmisen terveyttä tai ihmisten turvallisuutta, haittojen ehkäisemiseksi on ryhdytty kaikkiin käytettävissä oleviin toimenpiteisiin, tavoiteltaviin hyötyihin ei päästä muilla teknisesti ja taloudellisesti kohtuullisilla ja ympäristön kannalta merkittävästi paremmilla keinoilla kuin vesimuodostuman muuttamisella.	23 §	4(7)
Pintavesien erinomaisen tilan heikentäminen hyväksi uuden kestävä kehityksen mukaisen hankkeen vuoksi.	Pintavesimuodostuman tilan heikkenemistä erinomaisesta hyvään ei pidetä ympäristötavoitteiden vastaisena, jos tilan heikkenemisen aiheuttaa uusi merkittävä, kestävä kehityksen mukainen hanke ja jos hanke on yleisen edun kannalta erittäin tärkeä ja se edistää merkittävästi ihmisen terveyttä tai ihmisten turvallisuutta, haittojen ehkäisemiseksi on ryhdytty kaikkiin käytettävissä oleviin toimenpiteisiin, tavoiteltaviin hyötyihin ei päästä muilla teknisesti ja taloudellisesti kohtuullisilla ja ympäristön kannalta merkittävästi paremmilla keinoilla.	23 §	4(7)

Vesienhoidon määräaikoja koskeviin poikkeuksiin on kehitetty alajaottelu, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa näiden poikkeamien käyttöä (taulukko 3). Tekninen toteuttamiskelpoisuus on jaettu neljään eri alakohtaan, taloudellinen kohtuuttomuus kolmeen eri alakohtaan ja luonnonolosuhteet kahteen eri alakohtaan. Alajaottelun käytön helpottamiseksi jokaiselle alakohdalle on laadittu esimerkkikuvaus tapauksesta milloin kyseistä alakohtaa olisi perusteltua soveltaa.

Taulukko 3. Ehdotus alajaotteluksi vesienhoidon määräaikoja koskevien poikkeusten käyttöön.

Poikkeuksen nimi	Alajaottelu	Esimerkkejä poikkeuksen käytöstä
Määräajan pidentäminen teknisen toteuttamiskelpoisuuden vuoksi LVMHJ 25§ art. 4.4 (i)	Tekniset ratkaisut eivät ole valmiina tai sovellettavissa tai niiden toimivuus on epävarmaa	Ei ole teknistä ratkaisua tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseen, ei ole mm. tarpeeksi tehokkaita keinoja ravinteiden vähentämiseksi riittävän nopeasti, saatavilla olevaan tekniseen ratkaisuun liittyy riskejä
	Tekniikan käyttöön liittyvät hallinnolliset ja muut käytännön hidasteet	Lupienhaku, vastuiden jako, toimenpiteiden toimeenpano ja toteuttaminen sekä rahoituksen järjestäminen vievät aikaa
	Tavoitteen toteutuminen vaati kansainvälisiä toimenpiteitä tai toimenpiteitä muissa maissa	Toimenpiteiden toteuttaminen vaativat kansainvälisiä sopimuksia esim. kansainvälinen vesienhoitoalueella tai tilanteessa, jossa päästöjä tulee kaukokulkeutumaan, neuvottelu muiden

		maiden kanssa ei tuota tulosta
	Tilaa heikentävä tekijä tai sen lähde ei ole tiedossa, joten ratkaisua ei voi määrittää	Nykyiset tiedot alueen tilasta, tilaa heikentävästä tekijästä, sen lähteestä tai vaikutuksista sekä ongelman laajuudesta eivät ole riittäviä, ajantasaisia tai luotettavia tarvittavan toimenpiteen määrittämiseksi
Määräajan pidentäminen taloudellisen kohtuuttomuuden vuoksi LVMHJ 25§ art. 4.4 (ii)	Kustannukset ovat selkeästi saavutettuja vesien tilahyötyjä suurempia	Arvioidut toimenpiteen kustannukset ja hyödyt epäsuotuisassa tasapainossa, toimeenpanon vaiheistamisella kustannuksia voidaan pienentää enemmän kuin hyötyjä → kustannukset ja hyödyt arvioitava perusteellisesti ja läpinäkyvästi!
	Hyötyjen saavuttamiseen tai mittaamiseen liittyy merkittävää epävarmuutta	On epävarmaa onko tila arvioitu oikein ja ovatko toimenpiteet tarpeellisia, riski turhista investoinneista
	Kohtuuton taloudellinen taakka (maksukyky) cis guidance nro 20 sivu 14	Vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen etsiminen. Edellyttää selvityksen vaihtoehtoisen rahoituksen järjestämiselle.
Määräajan pidentäminen luonnonolosuhteiden ylivoimaisuuden vuoksi LVMHJ 25 § art. 4.4 (iii)	Luonnon palautuminen vie aikaa	Ravinteiden tai haitallisten aineiden väheneminen maaperässä tai vesiekosysteemissä vie aikaa (syitä mm. sisäinen ravinnekuormitus, pellon korkea fosforiluku), lajien asettuminen uudelleen alueelle kunnostuksen tai saastuttavan toiminnan loppumisen jälkeen vie aikaa
	Pohjaveden tilan palautuminen vie aikaa	Pohjavettä pilaavien aineiden poistuminen hidasta, taustapitoisuudet vaikuttavat tilan palautumiseen, pohjaveden tilan palautuminen ylikäytön seurauksena vie aikaa

3. Erityisten alueiden huomioon ottaminen ympäristötavoitteiden asettamisessa

Erityisten alueiden vesimuodostumissa on otettava huomioon erityisiä alueita koskevasta lainsäädännöstä aiheutuvat tavoitteet, jotka voivat asettaa vesimuodostuman tilalle tavanomaisista ekologisista ja kemiallisista tilatavoitteista poikkeavia vaatimuksia.

Erityisiksi alueiksi valituilla Natura 2000-alueilla on tarkasteltu pinta- ja pohjavesien tilaa suhteessa alueen suojeluperusteina oleviin vesiluontotyyppisiin ja lajeihin. Suunnittelun lähtökohdaksi on ollut, että pinta- ja pohjavesien tilan tulee olla sellaisella tasolla, että se kykenee ylläpitämään alueen suojeluarvoja. Vesistä riippuvaisten luontotyyppien ja lajien vaatimukset asetetaan etusijalle tilatavoitteita ja toimenpiteitä suunniteltaessa. Niissä tapauksissa, joissa suojeluperusteena on esimerkiksi vesien luonnontilaisuus tai karuus ja kirkasvetisyys, vesienhoitolain mukainen hyvän tilan tavoite ei välttämättä ole riittävä. Myös jonkin erityisesti suojellun lajin elinolot voivat edellyttää erinomaista tilaa. Eräissä rehevissä lintuvesissä tilanne voi olla päinvastainen. Niissä linnuston hyvinvointi ei välttämättä edellytä veden hyvää tai erinomaista tilaa. Monissa tapauksissa vesien- ja merenhoitolain ja luonto- ja lintudirektiivin tavoitteet vesien tilan suhteen ovat silti yhtenevät.

Vedenotto alueilla on huolehdittava, että kaikissa vesimuodostumissa, joissa otetaan vettä ihmisen käyttöön enemmän kuin keskimäärin 10 m³ päivässä tai yli 50 ihmisen tarpeisiin, sekä niissä

vesimuodostumissa, jotka on tarkoitus ottaa tällaiseen käyttöön, saavutetaan tasapaino pohjavedenoton ja pohjaveden muodostumisen välillä ja pohjavesimuodostumia pilaavien aineiden pitoisuuksien pysyvää ja merkittävää kasvamista ehkäistään.

Veden ottoon tarkoitetuissa pintavesimuodostumissa on tarkistettava, että niissä saavutetaan lainsäädännön (868/2010) mukaiset ympäristölaatu-normit. Lisäksi tulee huolehtia, että vesimuodostumista asianmukaisella vedenkäsittelyllä ja yhteisön lainsäädännön mukaisesti saatava vesi täyttää myös sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetuksen (461/2000) vaatimukset.

Jäsenvaltioiden on myös huolehdittava yksilöityjen vesimuodostumien riittävästä suojelusta niiden laadun huononemisen välttämiseksi, jotta juomaveden tuottamisessa vaadittavan puhdistuskäsittelyn tasoa voidaan laskea. Suomessa voidaan vesilain perusteella pohjaveden vedenottamoille perustaa mm. suoja-alueita.

EU-uimarantoja, joilla oletetaan käyvän yli 100 uimaria päivässä, koskevat tavoitteet määräytyvät uimavesidirektiivin (2006/7/EY) perusteella annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (177/2008) nojalla. Keskeinen tavoite on turvata uimavesien hygieeninen laatu. Uimaveden tila määritellään neljän edeltävän uimakauden tulosten perusteella, joten vuoden tila-arvio vuosilta 2009–2012 pitäisi olla saatavilla toisen vesienhoitokauden arviointia varten.

4. Vaarallisten ja haitallisten aineiden huomioon ottaminen ympäristötavoitteiden asettamisessa

Vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden huomioon otto suunnittelussa

Toisella vesienhoitokaudella haitalliset ja vaaralliset aineet kemiallisen tilan luokittelussa, tilatavoitteiden asettamisessa ja toimenpiteiden suunnittelussa otetaan ensimmäistä kautta laajemmin ja monipuolisemmin huomioon. YM:n raportissa (YMr15/2012 Vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annettujen säädösten soveltaminen - kuvaus hyvistä menettelytavoista) käsitellään tarkemmin haitallisten aineita koskevia säädöksiä ja kuvataan niiden soveltamisen hyviä menettelytapoja sekä pintavesien kemiallisen tilan luokittelua.

Vaarallisten ja haitallisten aineiden käsittelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella (1022/2006). Neuvosto, komissio ja Euroopan parlamentti ovat hyväksyneet huhtikuussa 2013 yhteisen näkemyksen vesiympäristön prioriteettiainedirektiivin päivittämisestä. Lopullisesti direktiivi hyväksyttäneen syksyllä 2013. Direktiivin päivittäminen tulee vaikuttamaan myös toisen kauden vesienhoitosuunnitelmien laatimiseen siten, että vanhojen prioriteettiaineiden tiukentuneet ympäristölaatu-normit tulee ottaa huomioon jo vesienhoitosuunnitelmissa vuoteen 2021.

Haitallisia aineita koskevat toimenpiteet on pyritty ottamaan huomioon toimialakohtaisissa oppaissa. Valmisteilla oleva haitallisten aineiden kartoitus sekä direktiivin päivittämisestä aiheutuvat muutokset saattaa kuitenkin tuoda tarpeita täsmentää tai antaa uutta opastusta.

Direktiiviehdotuksen tultua hyväksytyksi vesienhoitosuunnitelmissa saattaa tietyissä erityistapauksissa olla tarpeen soveltaa **erikseen prioriteettiainekohtaisia** vesipuitelidirektiivin ja ympäristölaatu-normidirektiivin mahdollistamia poikkeuksia (aikataulun pidennys hyvän kemiallisen tilan saavuttamiseksi, vähemmän vaativat tavoitteet, kaukokulkeuma –perusteen käyttö). Tämä voi koskea esimerkiksi sellaisia alueita, joilla elohopeapitoisuudet ylittävät

ympäristölaatumormissa asetutut raja-arvot. Prioriteettiainekohtaisten poikkeusten mahdollinen käyttö ei siten muuttaisi ko. vesimuodostuman ympäristötavoitetta. Tästä annetaan tarkentavaa ohjeistusta, kun vesien valtakunnallinen kemiallisen tilan luokitus valmistuu.

4.1 Sekoittumisvyöhyke

Päästöjen purkupaikkojen läheisyydessä olevat pilaavien aineiden pitoisuudet ovat joskus korkeampia kuin pitoisuudet muualla ympäröivässä pintavesimuodostumassa. Jos päästöjen seurauksena ympäristölaatumormit yhden tai useamman liitteen 1 C ja D kohdassa tarkoitetun aineen osalta uhkaavat ylittyä, toiminnanharjoittajan on haettava asetuksen 6 b §:n mukaan ympäristölupavirastolta määräystä jätevesien sekoittumisvyöhykkeestä purkualueen läheisyydessä. Aluehallintovirasto päättää ympäristöluvassa sekoittumisvyöhykettä koskevasta määräyksestä. Sekoittumisvyöhykkeen määrittäminen ei kuitenkaan saa estää sitä, että muu osa pintavesimuodostumasta on asianmukaisten ympäristölaatumormien mukainen.

Sekoittumisvyöhykkeen laajuus on rajattava ympäristöluvassa päästölähteen läheisyyteen siten, että se on oikeassa suhteessa pilaavien aineiden pitoisuuksiin päästölähteen kohdalla ja että noudatetaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan sovellettavia ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisia yleisiä periaatteita. Sekoittumisvyöhyke voi olla perusteltua määrittää silloin, kun toiminnanharjoittajan mahdollisuudet rajoittaa toiminnasta aiheutuvia päästöjä ovat teknisistä syistä rajalliset tai niistä aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia.

Sekoittumisvyöhykkeiden määrittämisen pitää perustua ennaltaehkäisevien toimien toteuttamisen periaatteeseen sekä siihen periaatteeseen, että ympäristöhaitta pitää korjata ensisijaisesti sen lähteellä pyrkien näin rajoittamaan ympäristölaatumormin ylittymistä alueellisesti ja ajallisesti mahdollisimman paljon. Sekoittumisvyöhykkeitä voisi olla tarpeen määrittää esimerkiksi sellaisille vesialueille, joissa suuret jätevesivirtaamat johdetaan pieniin vesistöihin tai vesistön luonnonolosuhteista ja vuodenaikaisvaihteluista johtuen jätevesien sekoittumisessa vesistössä on suuria vaihteluita. Tyypillisesti tällaisia tapauksia voisivat olla suuret metalliteollisuuslaitokset, kaivokset, suuret yhdyskuntajätevedenpuhdistamot sekä satama-alueet.

4.2 Kaukokulkeuma

Ympäristölaatumormin ylitystä ei pidetä vaarallisten aineiden asetuksen 6 §:n 1 momentin vastaisena, jos ylittyminen johtuu Suomen rajojen ulkopuolella sijaitsevasta pilaavien aineiden lähteestä eikä ympäristölaatumormien täyttämiseksi ole voitu toteuttaa tehokkaita kansallisia toimenpiteitä. Ympäristölaatumormin ylitystä arvioitaessa on lisäksi otettava huomioon, mitä vesienhoidon järjestämisestä annetun lain 14 §:ssä säädetään yhteistyöstä valtakunnan rajan ylittävillä vesienhoitoalueilla ja mainitun lain 23–25 §:ssä säädetään ympäristötavoitteista vesienhoitosuunnitelmassa.

Muita haitallisten aineiden huomioon ottamista koskevia kysymyksiä on käsitelty ympäristöministeriön raportissa: Vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annettujen säädösten soveltaminen, joka on saatavilla ympäristöhallinnon verkkosivuilta.

www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö > Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja sarja > Ympäristöministeriön raportteja 2012 > YMr15/2012

5. Yhteensovittaminen merenhoidon ympäristötavoitteisiin

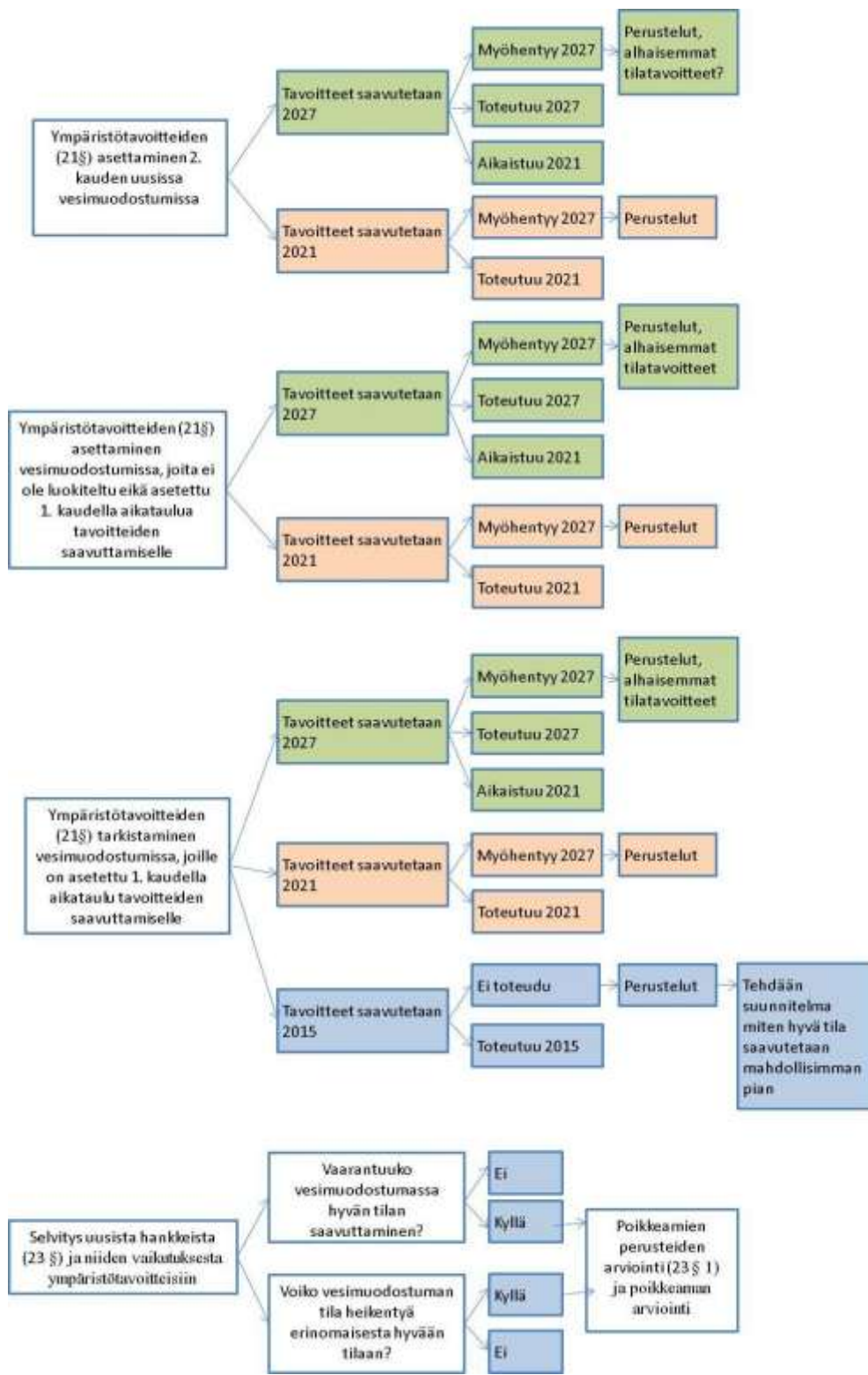
Merenhoitosuunnitelmassa asetetuista ympäristötavoitteista tai meriympäristön hyvän tilan kaikilta osin saavuttamisesta voidaan yksilöidystä tapauksessa poiketa, jos syynä on:

- toimi tai toimien puute, joka ei johdu kansallisista toimenpiteistä;
- luonnon aiheuttama olosuhde;
- ylivoimaisen esteen aiheuttama olosuhde;
- merivesien fyysisten ominaisuuksien muutokset, jotka johtuvat toimista, joiden perustana on ympäristöön kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia, mukaan lukien rajat ylittävät vaikutukset, merkittävämpi yleinen etu; tällöin on kuitenkin varmistettava, että muutokset merivesien fyysisissä ominaisuuksissa eivät pysyvästi estä tai vaaranna meriympäristön hyvän tilan saavuttamista Suomen tai muiden Itämeren rantavaltioiden merivesillä.

Lisäksi ympäristötavoitteiden tai meriympäristön hyvän tilan saavuttamisesta asetetussa aikataulussa voidaan tapauskohtaisesti poiketa, jos luonnonolot eivät mahdollista merivesien tilan paranemista tässä aikataulussa. Edellä tarkoitetuista poikkeuksista huolimatta on toteutettava tarpeellisia toimenpiteitä, joilla on tarkoitus jatkaa merenhoitosuunnitelman ympäristötavoitteisiin pyrkimistä ja estää meriympäristön tilan edelleen huonontuminen sekä lieventää haitallisia vaikutuksia merialueen tai muiden Itämeren alueen valtioiden merivesiin. Poikkeuksia koskevat toimenpiteet on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä toimenpideohjelmaan.

6. Uusien hankkeiden huomioon ottaminen ympäristötavoitteiden asettamisessa

Vesien ja merenhoitolain 23 § mukaisten uusien hankkeiden huomioon ottamista tavoitteiden asettamisessa on käsitelty erillisessä ohjeessa: Vesien tilaan vaikuttavien merkittävien hankkeiden tarkastelu vesienhoitosuunnitelmissa.

Kuva 1. Ympäristötavoitteiden arviointiprosessin eri vaihtoehdot ja vaiheet.

Kirjallisuus:

Guidance document No. 1. Economics and the environment. The implementation challenge of the Water Framework Directive
 Guidance Document No. 20. Guidance document on exemptions to the environmental objectives.